

Către: Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene

Ref: Poziție Planul Național Social pentru Climă

Page | 1

Stimați Oficiali,

În numele **Camerei de Comerț Americane în România (AmCham România)**, vă mulțumim pentru oportunitatea de a contribui, în cadrul procesului de consultare publică, la elaborarea Planului Național Social pentru Climă (PNSC) și la definirea măsurilor și investițiilor eligibile aferente implementării Fondului Social pentru Climă (FSC).

AmCham România susține obiectivele generale ale PNSC și abordarea strategică orientată către sprijinirea gospodăriilor și a categoriilor vulnerabile în contextul tranziției energetice și al decarbonizării. În acest sens, considerăm esențial ca măsurile propuse să fie fundamentate nu doar din perspectivă socială și de politică publică, ci și din punct de vedere al fezabilității tehnice și al implementării efective în teren.

Prezenta poziție reflectă observațiile și contribuțiile membrilor AmCham, în special din perspectiva operatorilor de distribuție, și are ca obiectiv evidențierea unor intervenții tehnice punctuale, necesare pentru ca investițiile propuse prin PNSC să poată fi implementate în condiții de siguranță, eficiență și sustenabilitate, în deplină concordanță cu prevederile Regulamentului (UE) 2023/955 privind instituirea Fondului Social pentru Climă.

I. Dimensiunea Rețele

În contextul analizei privind măsurile și investițiile eligibile în cadrul Fondului Social pentru Climă (FSC) vă transmitem mai jos următoarele **observații din perspectiva** operatorilor de distribuție (OD).

1. Context și fundamentare tehnică

În analiza privind viitoarea implementare a FSC în România, am pornit de la modul în care sunt formulate măsurile din Art. 8 alin. (1), lit. **c)** și **f)** ale regulamentului european. O examinare a investițiilor preconizate în cadrul FSC, fie electrificarea încălzirii prin pompe de căldură, integrarea panourilor fotovoltaice cu soluții de stocare, dezvoltarea prosumatorilor vulnerabili sau infrastructura de reîncărcare pentru vehicule electrice destinate grupurilor vulnerabile, evidențiază un element comun: **pentru a funcționa în practică, ele presupun anumite adaptări tehnice, localizate, ale rețelelor existente.**

Mențiunile din regulament privind *integrating renewable energy generation and storage, self-consumption, energy sharing*, dar și *connection to smart grids* sau *infrastructure for recharging*, arată că

legislația europeană a anticipat nevoia de infrastructură minimă care să facă posibilă, în condiții de siguranță, tranziția energetică a consumatorilor vulnerabili. Nu vorbim despre intervenții majore sau modernizări de rețea pe scară largă, ci despre acele **ajustări tehnice locale, bine delimitate, fără de care multe dintre măsurile SCF ar rămâne nefuncționale sau inaccesibile unei părți din beneficiari.**

În acest sens, considerăm că este necesar ca SCF să poată susține asemenea intervenții complementare, atunci când ele sunt direct determinate de implementarea soluțiilor de electrificare și decarbonizare prevăzute în Plan.

Page | 2

2. Intervenții punctuale necesare pentru implementarea SCF

Pe baza analizei tehnice a operatorilor de distribuție și a impactului anticipat al măsurilor incluse în Plan, considerăm că următoarele intervenții locale sunt necesare pentru implementarea efectivă a componentelor SCF:

2.1. Componenta Clădiri – Măsura I2

Sprijin financiar pentru instalarea pompelor de căldură, panouri fotovoltaice și capacități de stocare în clădiri rezidențiale multifamiliale

Măsura I2 presupune electrificarea încălzirii în blocuri, instalarea de PV și baterii la scară de scară/bloc, precum și integrarea consumatorilor vulnerabili în sisteme de autoconsum. Pentru funcționarea lor în siguranță, sunt necesare:

Intervenții tehnice punctuale în rețea:

- **Montarea contoarelor inteligente** la nivelul consumatorilor și/sau al instalațiilor comune acolo unde sunt obligatorii pentru integrarea pompelor de căldură, stocării și producției din PV.
 - Montarea acestor contoare este necesară nu doar din perspectivă operațională, ci și pentru **monitorizarea și raportarea impactului Fondului Social pentru Climă**, fiind esențial ca datele măsurate să fie transmise către **sistemele de Meter Data Management (MDMS) ale OD**, prin sisteme de comunicație funcționale.
- **Ajustări locale în Postul de transformare/punctul de racordare (PT/PR):** reglaje de tensiune, configurarea protecțiilor, verificarea sarcinilor și adaptări punctuale ale protecțiilor de rețea, fără înlocuiri majore de echipamente.
- **Echipamente de monitorizare și telemetrie**, necesare pentru gestionarea fluxurilor bidirecționale de energie (consum–producție) asociate prosumatorilor, vulnerabili, precum și pentru integrarea acestora în sistemele de operare (OT) și, complementar, în sistemele IT ale OD.
- **Upgrade-uri punctuale ale branșamentelor** atunci când creșterea de putere necesară funcționării pompelor de căldură sau a sistemelor PV+stocare depășește parametrii actuali și obligațiile standard ale distribuitorului (OD).

În plus, considerăm că implementarea acestor investiții creează o oportunitate pentru **dezvoltarea comunităților de energie**, în special în clădiri de tip condominiu, care presupun utilizarea unor platforme informatice dedicate pentru autoconsum colectiv și energy sharing.

Totodată, în cazul clădirilor rezidențiale multifamiliale, considerăm necesară includerea, acolo unde este cazul, a **modernizării instalațiilor electrice interioare care nu aparțin OD**, dar care condiționează funcționarea sigură a noilor echipamente electrice. OD nu pot utiliza tarifele reglementate pentru finanțarea instalațiilor aflate în proprietatea asociațiilor de proprietari, iar acestea nu dispun, de regulă, de resursele financiare și de capacitatea decizională necesare pentru astfel de intervenții.

Page | 3

2.2. Componenta Clădiri – Măsura I3

Creșterea performanței energetice și decarbonizarea clădirilor unifamiliale pentru gospodăriile aflate în sărăcie energetică din mediul rural

Acest tip de gospodărie trece de la încălzirea pe lemn la pompe de căldură, iar sistemele fotovoltaice și bateriile introduc noi fluxuri de energie la nivel local.

Intervenții tehnice necesare:

- **Montarea contoarelor inteligente** pentru consumatori vulnerabili în zone rurale, acolo unde funcționarea pompelor de căldură și a stocării impune măsurare și control smart.
- **Ajustări minimale în PT/PR**, incluzând configurări punctuale și adaptări ale protecțiilor de rețea, necesare integrării consumului crescut în sezonul rece și a producției locale în sezonul cald.
- **Echipamente de monitorizare la nivel de PT/PR**, necesare pentru gestionarea variațiilor sezoniere ale consumului în zone rurale.
- **Upgrade-uri limitate ale bransamentelor**, atunci când trecerea la încălzirea electrică generează o creștere de putere care nu intră în obligația standard a OD.

2.3. Componenta Transport – Măsura I2

Transport public regional, flexibil / la cerere, cu servicii de transport existente sau noi

Măsura prevede utilizarea microbuzelor electrice sau low-emission în zone cu acces deficitar la transport, ceea ce necesită instalarea infrastructurii locale de încărcare.

Intervenții tehnice necesare:

- **Bransamente noi sau adaptate** dedicate punctelor de încărcare pentru microbuze electrice utilizate de comunități vulnerabile.
- **Micro-extindere locale la nivel de Joasă Tensiune (JT) [<50–100 m]** doar atunci când sunt indispensabile conectării unui punct de încărcare în zone izolate și nu modifică arhitectura rețelei.
- **Ajustări locale în PT/PR**, fără schimbarea transformatoarelor: configurarea protecțiilor, verificarea sarcinilor, adaptări punctuale ale plecărilor JT.
- **Sisteme smart de încărcare (load balancing / smart charging)** care permit încărcare sigură în zone cu rețele slabe.

- **Monitorizare și telemetrie** pentru punctele de încărcare destinate transportului vulnerabil.

3. Necesitatea includerii acestor intervenții pentru implementarea integrală a SCF

Considerăm că includerea acestor măsuri este **oportună și esențială** deoarece:

Page | 4

- fără ele, o parte semnificativă a gospodăriilor vulnerabile **nu va putea utiliza în siguranță** soluțiile de electrificare finanțate (pompe de căldură, PV+stocare)
- infrastructura de reîncărcare destinată transportului public flexibil sau transportului pentru grupuri vulnerabile **nu va putea fi conectată** în anumite zone.
- în absența acestor intervenții, Planul riscă să fie **implementat doar parțial** sau deloc în unele localități, afectând eficacitatea generală a SCF și rezultatele evaluate de Comisia Europeană.

Menționăm totodată faptul că **intervențiile propuse nu substituie responsabilitățile OD**, aceștia continuând investițiile structurale din surse proprii și mecanisme dedicate, însă **SCF generează situații specifice** în care ajustările locale sunt strict necesare.

Având în vedere cele de mai sus, considerăm justificată prevederea unor **sume dedicate finanțării unor adaptări tehnice la nivelul rețelelor**, ca măsuri complementare în cadrul SCF, în deplină concordanță cu logica Regulamentului (UE) 955/2023 privind instituirea Fondului Social pentru Climă.

II. Dimensiunea mobilitate electrică

Propunem ca măsurile din PNSC să includă explicit **stațiile de reîncărcare pentru vehicule electrice (încărcare la domiciliu)** ca element eligibil, acolo unde investițiile vizează gospodării și microîntreprinderi vulnerabile, pentru a asigura utilizarea efectivă a mobilității electrice.

În acest sens, propunem:

- **C1 – Clădiri, I2 (multifamiliale):** extinderea pachetului finanțat astfel încât să includă, pe lângă pompă de căldură, PV și stocare, și **stație de reîncărcare pentru vehicule electrice** (la nivel de scară/bloc), inclusă în „pachetul complet” și în descrierea apelurilor de proiecte.
- **C1 – Clădiri, I3 (unifamiliale-rural):** includerea **stației de reîncărcare pentru vehicule electrice** în obiectivul investiției și în lista intervențiilor eligibile, alături de PV și stocare.
- **C2 – Transport, Măsura 1 (cadru instituțional):** menționarea explicită a facilitării instalării stațiilor de reîncărcare în clădiri multifamiliale și pe parcuri gestionate de autorități locale, prin îmbunătățirea cadrului legal.
- **C2 – Transport, I4 și I5 (facilități de finanțare + leasing social):** completarea sprijinului astfel încât să poată acoperi și **achiziția și montarea stației de reîncărcare (la domiciliu), respectiv costurile de racordare/branșament** asociate.

Având în vedere cele de mai sus, apreciem că includerea explicită a intervențiilor tehnice complementare propuse este necesară pentru asigurarea funcționalității reale a măsurilor prevăzute în PNSC și pentru atingerea obiectivelor asumate de România la nivel european. Considerăm că aceste ajustări punctuale contribuie la creșterea eficacității Fondului Social pentru Climă, fără a substitui responsabilitățile operatorilor de distribuție sau mecanismele de finanțare existente.

Page | 5

AmCham România își reafirmă disponibilitatea de a continua dialogul constructiv cu Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene și cu celelalte instituții implicate, în vederea clarificării aspectelor semnalate și a identificării celor mai potrivite soluții pentru implementarea cu succes a Planului Național Social pentru Climă.

Vă mulțumim pentru deschidere și rămânem la dispoziția dumneavoastră pentru orice informații suplimentare sau discuții tehnice pe marginea propunerilor formulate.

Formulările comparative (text inițial / propunere) și argumentarea aferentă sunt prezentate integral în Anexă, în format tabelar ca propunere de amendare a materialului MIPE ce vizează " Măsuri și investiții" din viitorul PNSC.

Cu deosebită considerație,

Nicoleta Forfotă

Președinte Comitet Energie

AmCham România

Anexă – Mobilitate Electrică

Următoarele propuneri vizează îmbunătățirea Programului Național Social pentru Climă prin integrarea unor măsuri dedicate mobilității electrice. Ele răspund nevoilor specifice ale gospodăriilor și microîntreprinderilor vulnerabile, asigurând o tranziție energetică echitabilă și funcțională. Propunerile sunt concepute astfel încât să completeze investițiile existente și să faciliteze accesul real la vehicule electrice, infrastructură de încărcare și soluții de sprijin financiar, contribuind la reducerea sărăciei energetice și la modernizarea mobilității în România.

Componenta C1 – Clădiri

Text inițial	Propunere modificare	Argument
I2. Sprijin financiar pentru instalarea pompelor de căldură, panouri fotovoltaice și capacități de stocare în clădiri rezidențiale multifamiliale	I2. Sprijin financiar pentru instalarea pompelor de căldură, panourilor fotovoltaice, capacităților de stocare și stațiilor de reîncărcare pentru vehicule electrice în clădiri rezidențiale multifamiliale	Accesul la infrastructura de reîncărcare în cadrul clădirilor este crucial pentru gospodăriile cu venituri reduse și permite utilizarea eficientă a energiei regenerabile locale și scăderea costurilor asociate consumului de electricitate.
....	...	Creșterea valorii și atractivității clădirii, cu beneficii pe termen lung pentru comunitate, inclusiv prin reducerea cheltuielilor energetice și crearea unor facilități moderne accesibile tuturor locatarilor.
Fiecare scara de bloc va beneficia de un pachet complet, care va include pompă de căldură, panouri fotovoltaice și baterie de stocare, pe baza proiectului tehnic realizat în cadrul investiției 1.	Fiecare scară de bloc va beneficia de un pachet complet, care va include pompă de căldură, panouri fotovoltaice, baterie de stocare și stație de reîncărcare pentru vehicule electrice , pe baza proiectului tehnic realizat în cadrul investiției 1.	Optimizarea sistemului energetic al clădirii: stația poate fi integrată cu sistemele de stocare, permițând încărcarea vehiculelor în perioade de tarife reduse sau de producție fotovoltaică ridicată, contribuind la gestionarea eficientă a energiei.
.....	...	

Investiția va fi operaționalizată prin apeluri de proiecte pentru instalarea pachetului complet: pompa de căldură, panouri fotovoltaice și baterie de stocare, în baza unui proiect tehnic care validează posibilitatea instalării unei astfel de soluții	Investiția va fi operaționalizată prin apeluri de proiecte pentru instalarea pachetului complet: pompa de căldură, panouri fotovoltaice baterie de stocare și stație de reîncărcare, în baza unui proiect tehnic care validează posibilitatea instalării unei astfel de soluții	
I3. Creșterea performanței energetice și decarbonizarea clădirilor unifamiliale pentru gospodăriile aflate în sărăcie energetică din mediul rural investiția are ca obiectiv realizarea de lucrări de eficiență energetică, audituri energetice și sisteme de decarbonizare (panouri fotovoltaice și baterii) pentru gospodăriile aflate în sărăcie energetică din clădiri unifamiliale din zonele rurale, abordând vulnerabilitatea gospodăriilor afectate de performanța energetică scăzută a clădirilor rezidențiale. Investiția va fi operaționalizată prin apeluri de proiecte pentru renovarea energetică moderată a clădirilor rezidențiale unifamiliale, care să atingă o creștere de minim 30% a eficienței energetice a imobilului, precum și echiparea clădirilor cu capacități de producție de 3 kW putere netă și stocare de min 5kWh. Sprijinul	I3. Creșterea performanței energetice și decarbonizarea clădirilor unifamiliale pentru gospodăriile aflate în sărăcie energetică din mediul rural Investiția are ca obiectiv realizarea de lucrări de eficiență energetică, audituri energetice și sisteme de decarbonizare (panouri fotovoltaice, baterii de stocare și stații de reîncărcare pentru vehicule electrice) pentru gospodăriile aflate în sărăcie energetică din clădiri unifamiliale din zonele rurale, abordând vulnerabilitatea gospodăriilor afectate de performanța energetică scăzută a clădirilor rezidențiale. Investiția va fi operaționalizată prin apeluri de proiecte pentru renovarea energetică moderată a clădirilor rezidențiale unifamiliale, care să atingă o creștere de minimum 30% a eficienței energetice a imobilului, precum și echiparea clădirilor cu capacități de producție de minimum 3 kW putere netă, capacități de stocare de minimum 5 kWh și stații de reîncărcare pentru vehicule electrice, dimensionate în funcție de nevoile gospodăriei. Sprijinul financiar va fi	Aproximativ 46,4 % din populația României trăiește în mediul rural Includerea stațiilor de reîncărcare pentru vehicule electrice este esențială pentru reducerea decalajului rural-urban și pentru asigurarea unei tranziții energetice echitabile. În mediul rural, unde transportul public este limitat, mobilitatea individuală este vitală, iar costurile de transport afectează disproporționat gospodăriile aflate în sărăcie energetică. Stațiile de reîncărcare permit alimentarea vehiculelor electrice la costuri minime, în special atunci când energia provine din panouri fotovoltaice instalate în aceeași gospodărie. Astfel, ele contribuie direct la reducerea cheltuielilor de mobilitate și la creșterea autonomiei energetice a familiilor vulnerabile. Infrastructura de încărcare completează în mod natural pachetul de investiții I3 (renovare energetică, fotovoltaice, stocare), valorificând integral energia regenerabilă produsă local,

financiar va fi acordat sub formă de grant în cadrul apelului de proiecte. ... Intervenții eligibile: renovări moderate, sisteme fotovoltaice termice și capacitățile de stocare, audituri și certificate după realizarea intervențiilor.	acordat sub formă de grant în cadrul apelului de proiecte. Intervenții eligibile: renovări moderate, sisteme fotovoltaice, capacități de stocare, stații de reîncărcare pentru vehicule electrice, audituri energetice și certificate de performanță energetică după realizarea intervențiilor.	reducând pierderile din rețea și maximizând beneficiile economice pentru gospodărie. Diferența de cost este majoră: - un automobil termic poate genera cheltuieli de 600–900 lei/lună pe carburanți, - un vehicul electric încărcat acasă poate costa de 4–6 ori mai puțin, iar cu fotovoltaice aproape zero. Pentru gospodăriile cu venituri mici, economiile pot reprezenta 10–20% din venitul lunar — o reducere directă a poverii economice. Fără această componentă, tranziția către mobilitate electrică riscă să rămână un fenomen exclusiv urban, accentuând disparitățile teritoriale. Prin introducerea stațiilor de reîncărcare, investiția devine una transformativă, nu doar corectivă: sprijină decarbonizarea, reduce sărăcia energetică și pregătește comunitățile rurale pentru tehnologiile viitorului.
--	--	---

Componenta 2 – Transport

Text inițial	Propunere modificare	Argument
Măsura 1 - Crearea cadrului instituțional și operațional pentru asigurarea unei mobilități integrate	Măsura 1 - Crearea cadrului instituțional și operațional pentru asigurarea unei mobilități integrate	Conform datelor europene, peste 80% dintre încărcările vehiculelor electrice au loc acasă sau la serviciu. În România pentru locatarii din

	Măsura va avea în vedere, inclusiv, facilitarea instalării stațiilor de reîncărcare pentru vehicule electrice în clădirile rezidențiale multifamiliale și pe locurile de parcare gestionate de autoritățile locale prin îmbunătățirea cadrului legal.	blocuri, acest lucru este în mare parte imposibil în absența unui cadru legal clar, motiv pentru care ultimele cifre indică faptul că doar 40% din proprietarii de EV încarcă acasă, deși este un cost semnificativ mai redus al încărcării la domiciliu.
I3. Mobilitate durabilă și echitabilă pentru zonele defavorizate și marginalizate Investițiile vor susține dezvoltarea unui sistem de transport accesibil, eficient și sustenabil, adaptat nevoilor comunităților vulnerabile. Planurile integrate de investiții vor fi elaborate la nivel local și vor avea o abordare diferențiată, în funcție de tipologia serviciilor de transport necesare în fiecare cluster funcțional – fie că este vorba de transport rutier, feroviar, naval sau on-demand – asigurând astfel adaptarea soluțiilor la realitățile teritoriale și la gradul de accesibilitate al infrastructurii existente. Astfel, fiecare cluster teritorial devine o unitate de implementare integrată, care conectează localitățile vulnerabile la poli urbane și la rețelele principale de transport, combinând rutierul, feroviarul, navalul și serviciile de transport la cerere într-un sistem unitar, sustenabil și adaptat specificului local.	I3. Mobilitate durabilă și echitabilă pentru zonele defavorizate și marginalizate Investițiile vor susține dezvoltarea unui sistem de transport accesibil, eficient și sustenabil, adaptat nevoilor comunităților vulnerabile. Planurile integrate de investiții vor fi elaborate la nivel local și vor avea o abordare diferențiată, în funcție de tipologia serviciilor de transport necesare în fiecare cluster funcțional – fie că este vorba de transport rutier, feroviar, naval sau on-demand – asigurând astfel adaptarea soluțiilor la realitățile teritoriale și la gradul de accesibilitate al infrastructurii existente, inclusiv la infrastructura de reîncărcare a vehiculelor electrice. Astfel, fiecare cluster teritorial devine o unitate de implementare integrată, care conectează localitățile vulnerabile la poli urbane și la rețelele principale de transport, combinând rutierul, feroviarul, navalul și serviciile de transport la cerere într-un sistem unitar, sustenabil și adaptat specificului local, inclusiv prin acces la infrastructura de reîncărcare.	Dezvoltarea de infrastructuri de reîncărcare pentru vehicule electrice în zone de cluster reprezintă o soluție esențială pentru mobilitatea durabilă și echitabilă în comunitățile rurale și vulnerabile din România. Aceste spații permit locuitorilor să utilizeze vehicule electrice pentru deplasările locale, iar apoi să își continue călătoria eficient și accesibil cu mijloace de transport public, lăsând vehiculul la încărcare în puncte sigure și integrate cu rețeaua energetică locală. Prin conectarea localităților rurale la noduri de transport rutier, feroviar, naval sau servicii on-demand, spațiile de reîncărcare devin centre de mobilitate multimodală care reduc costurile de transport, cresc accesul la oportunități economice și îmbunătățesc calitatea vieții în zonele defavorizate. Ele contribuie direct la reducerea decalajului rural-urban, democratizând accesul la mobilitate electrică și susținând tranziția către un transport cu emisii reduse. În același timp, amplasarea strategică a spațiilor de reîncărcare permite valorificarea energiei regenerabile locale, reducerea traficului și poluării în centrele urbane și dezvoltarea unor servicii de

		mobilitate modernă, eficiente și adaptate realităților teritoriale. Spațiile de reîncărcare transformă fiecare cluster teritorial într-o unitate integrată de transport și energie, cu impact economic, social și de mediu semnificativ și pot contribui chiar ca elemente de echilibrare a sistemului energetic național.
I4. Instrumente financiare pentru vehicule cu emisii reduse sau zero destinate microîntreprinderilor vulnerabile Investiția urmărește creșterea accesului la mobilitate durabilă și reducerea vulnerabilității economice a microîntreprinderilor din UAT-urile identificate ca fiind în sărăcie în transporturi, printr-un instrument financiar (împrumut cu dobândă redusă combinat cu capital-rebate) destinat exclusiv achiziției de vehicule cu emisii reduse/zero, astfel încât acestea să-și reducă costurile operaționale, să scadă emisiile de GES și să își mențină sau extindă activitatea economică în contextul creșterii costurilor de operare generate de ETS 2	I4. Instrumente financiare pentru vehicule cu emisii reduse sau zero destinate microîntreprinderilor vulnerabile Investiția urmărește creșterea accesului la mobilitate durabilă și reducerea vulnerabilității economice a microîntreprinderilor din UAT-urile identificate ca fiind în sărăcie în transporturi, printr-un instrument financiar (împrumut cu dobândă redusă combinat cu capital-rebate) destinat exclusiv achiziției de vehicule cu emisii reduse/zero, a costurilor cu achiziționarea și montarea unei stații de reîncărcare, a construcției/ modificării de bransament și modernizarea infrastructurii existente astfel încât acestea să-și reducă costurile operaționale, să scadă emisiile de GES și să își mențină sau extindă activitatea economică în contextul creșterii costurilor de operare generate de ETS 2 Realizarea unui sistem de subventionare a unităților de reîncărcare – vouchere pentru reîncărcarea mașinilor (similar cu voucherele de energie	Este esențial ca instrumentele financiare dedicate să includă și decontarea achiziției, instalării și racordării stațiilor de reîncărcare. Fără această componentă, tranziția către mobilitate electrică rămâne incompletă, costisitoare și dificil de implementat pentru actorii economici cei mai fragili. Stațiile de reîncărcare permit microîntreprinderilor nu doar să își alimenteze eficient propriile vehicule electrice, ci și pot genera venituri suplimentare prin deschiderea punctelor de încărcare către public, folosind platforme eMSP. Această abordare sprijină dezvoltarea unui model de economie colaborativă, reducând costurile de exploatare și crescând reziliența financiară în comunitățile economice vulnerabile. Voucherele permit utilizatorilor să își gestioneze mai bine bugetul, asigurând acces la mobilitate curată fără a compromite cheltuieli esențiale. Persoanele care nu dețin locuri de parcare proprii, care locuiesc în zone unde rețeaua electrică nu

		permite încărcare individuală sau IMM-urile fără infrastructură proprie pot folosi voucherele pentru a încărca vehiculul în rețeaua publică. Astfel, sprijinul devine incluziv. Mecanismul asigură continuitatea utilizării vehiculelor electrice, scade presiunea costurilor lunare, sprijină IMM-urile vulnerabile în menținerea competitivității și previne regresivitatea socială a politicilor climatice.
I5. Programul Național de Leasing Social pentru Vehicule Electrice Programul propune crearea unui sistem național de leasing social subvenționat pentru vehicule electrice (BEV), produse în Uniunea Europeană, destinat gospodăriilor vulnerabile din perspectiva transporturilor cu venituri medii.	I5. Programul Național de Leasing Social pentru Vehicule Electrice Programul propune crearea unui sistem național de leasing social subvenționat pentru vehicule electrice (BEV), produse în Uniunea Europeană, destinat gospodăriilor vulnerabile din perspectiva transporturilor cu venituri medii și subvenționare costurilor privind achiziționarea și montarea unei stații de reîncărcare și a construcției/ modificării de bransament.	România poate depăși modelul francez și crea un program mai echitabil și adaptat realităților locale Modelul francez nu include stația deoarece: • infrastructura lor publică este deja densă, • veniturile gospodăriilor sunt mai mari, • gradul de electrificare este mai avansat. Însă, modelul francez are programe complementare privind instrumente financiare pentru sprijinul implementării de stații la nivel național. România pornește de la un alt nivel. O politică socială trebuie să trateze situația vulnerabilității în mod complet, nu doar prin finanțarea vehiculului Mobilitatea electrică are trei componente: 1. vehiculul, 2. infrastructura de încărcare, 3. costul energiei.

	Dacă doar vehiculul este sprijinit, programul rămâne incomplet, iar beneficiarii vulnerabili sunt lăsați să acopere singuri celelalte două componente, ceea ce este regresiv. Gospodăriile și microîntreprinderile vulnerabile NU au resurse pentru investiția inițială. Costul unei stații domestice + montaj + branșament poate varia între 4.000–10.000 lei, uneori mai mult dacă sunt necesare lucrări de extindere a rețelei sau a tabloului electric. Pentru beneficiarii unui program social orice cost inițial suplimentar reprezintă o barieră, există risc de neparticipare chiar dacă leasingul pentru mașină este subvenționat, se creează un dezechilibru: mașină accesibilă, dar utilizată moderat. Un sistem de vouchere pentru reîncărcarea vehiculelor electrice este esențial pentru ca gospodăriile vulnerabile să poată beneficia efectiv de mobilitatea cu emisii reduse. Fără acest sprijin, costurile de încărcare publică rămân o barieră majoră, mai ales pentru familiile care nu pot instala o stație proprie. Voucherele reduc cheltuielile lunare de mobilitate, sprijină combaterea sărăciei energetice și asigură acces echitabil la infrastructura de încărcare publică. Printr-un mecanism simplu și țintit, statul poate evita ca tranziția către vehicule electrice să devină
	Realizarea unui sistem de subventionare a unităților de reîncărcare – vouchere pentru reîncărcarea mașinilor (similar cu voucherele de energie

		inaccesibilă pentru cei cu venituri mici și poate stimula utilizarea infrastructurii existente în mod eficient și sustenabil.
--	--	---

Investiție transversală

Investiție propusă	Argument
Introducerea de instrumente financiare (granturi, leasing, subvenționarea dobânzii etc) pentru achiziționarea și montarea unei stații de reîncărcare, a construcției/ modificării de bransament și modernizarea infrastructurii existente ca instrument complementar Investițiilor din cadrul prezentului document	Costurile de achiziție, montaj și bransament pentru o stație de reîncărcare sunt ridicate și descurajează adoptarea mobilității electrice; instrumentele financiare reduc această barieră și fac investiția accesibilă, eliminând barierele financiare majore Prin Fondul Social pentru Climă, sprijinirea lucrărilor de bransament și a infrastructurii de încărcare previne ca gospodăriile și IMM-urile vulnerabile să fie dezavantajate în tranziția către mobilitatea electrică, reducând riscul de excluziune tehnologică și economică. Finanțarea stațiilor de reîncărcare ca măsură complementară garantează că gospodăriile și IMM-urile vulnerabile pot folosi efectiv vehiculele cu emisii reduse, ceea ce transformă sprijinul pentru achiziția vehiculului într-un beneficiu complet, funcțional și sustenabil în cadrul Fondului Social pentru Climă.
Realizarea unui sistem de subvenționare a unităților de reîncărcare – vouchere pentru reîncărcarea mașinilor (similar cu voucherele de energie) ca instrument complementar Investițiilor din cadrul prezentului document	Până la acest moment nu există un program public național consacrat care să ofere vouchere pentru energia efectiv consumată la reîncărcare (unități de kWh), similar voucherelor sociale pentru energie la nivelul statelor membre europene. Politicile existente subvenționează stațiile / infrastructura, nu consumul. Un exemplu regional din USA: statul California a realizat mai multe programe pentru persoane cu venituri mici (finanțate de stat, nu private), care oferă credit de încărcare, nu doar bani pentru stații: - Driving Clean Assistance Program (DCAP) - Participanții cu venituri mici pot primi un grant de până la 2.000 USD sub formă de „public charging credit”, folosit pentru încărcare la stații publice, sau alternativ până la

	2.000 USD pentru instalarea unui punct de reîncărcare acasă. 2. Clean Cars 4 All (CC4A) & Universal ZEV Equity Charging Card - Beneficiari low-income primesc până la 1.000 USD credit pentru încărcare publică, încărcat pe un card preplătit (ZEV Equity Charging Card) care poate fi folosit la mai multe rețele de stații. - Programul este finanțat de stat (GO-Biz, Cal-ITP, agenții publice) și țintit către comunități defavorizate Impact (pe scurt) 87% dintre participanții cu EV au declarat că voucherul de încărcare i-a ajutat să conducă la fel sau mai mult decât înainte să schimbe mașina veche cu motor termic, deci nu le-a limitat mobilitatea. - Cardul a funcționat ca un instrument de incluziune socială și financiară: 74% au spus că i-a ajutat să se familiarizeze cu plățile contactless și cu folosirea infrastructurii de încărcare publică.
--	---